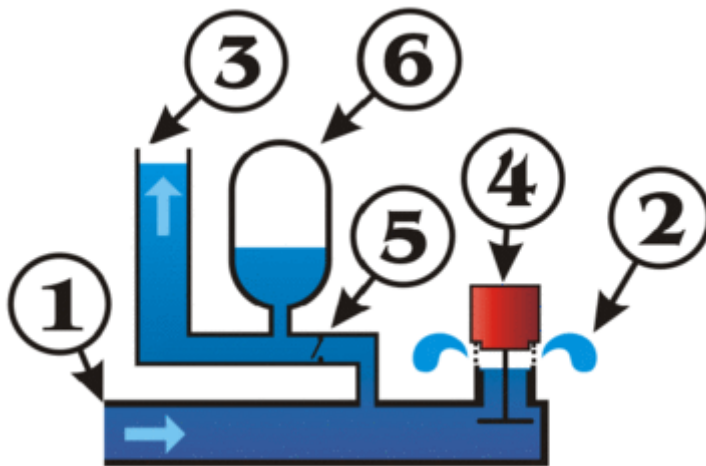

Vädurens funktion från Wikipedia.

Vädurspump, eller **hydraulisk vädur** (äldre benämningar *akvapult* och *stöthävert*) är en slags vattenpump som uppfanns i slutet av 1700-talet av fransmannen [Joseph-Michel Montgolfier](#). Väduren pumpar vatten automatiskt utan hjälp av någon annan kraftkälla än rörelseenergi i strömmande vatten. En vädur placeras därför oftast i anslutning till vattendrag med strömmande vatten. Endast en mindre del av det inströmmande vattnet pumpas ut, medan resten rinner ut genom pumpens avlopp.

1. Inlopp
2. Avlopp
3. Utlopp
4. Avloppsventil
5. Utloppsventil
6. Tryckklocka

När det vid (1) inströmmande vattnet uppnår en viss hastighet stänger sig den viktbelastade avloppsventilen (4), varvid det statiska trycket i pumpen stiger och öppnar en inloppsventil vid (5). En liten mängd vatten strömmar då upp i tryckklockan (6), och trycket i pumpen sjunker härmed. När trycket sjunkit tillräckligt öppnar vikten avloppsventilen. Vattnet kan då åter strömma fritt genom pumpen och rinner ut vid (2). Trycket mot utloppsventilen ökar med ökande vattenhastighet, och denna stänger sig igen. Under tiden som strömningshastigheten genom pumphuset åter ökar trycker den komprimerade luften i tryckklockan ut det magasinerade vattnet i utloppsledningen vid (3), och cykeln upprepas. En vädur innehåller endast två rörliga delar, de båda ventilerna, och är därför en mycket slittålig och driftsäker anordning som kan hålla i hundra år.